

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Savunma Bakanı Sayın Hulusi AKAR tarafından, 205 Sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca makamlarınızın ve bağhilarınızın Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) Genel Kurul Üyesi olmanızdan ötürü kurumun alacağı kararlara doğrudan iştirak etmeniz ve sorumluluklarınız sebebiyle, Anayasanın 98 inci ve TBMM İçtüzüğünün 96 inci ve 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. Ağustos 2020

Ümit ÖZDAĞ
İstanbul Milletvekili

Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK), 205 sayılı Kanun çerçevesinde, özel hukuk hükümlerine tabi, mali ve idari bakımdan özerk, tüzel kişiliği bulunan bir kuruluştur. **Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı mensupları ve Kanun'da belirtildiği şekliyle siviller dâhil** kendi isteğiyle katılan çalışanlarından oluşmaktadır. OYAK, üyelerinin tüm birikimlerini **yeddiemin sıfatıyla karlılık, verimlilik ve kurumsal yatırım ilkelerine göre yönetmektedir.**

OYAK'ın Misyonu, tamamlayıcı mesleki emeklilik fonu olarak, üyelerine yönelik yardım ve hizmetleri en üst standartlarda yerine getirmek, **üye birikimlerini doğru yatırımlarla korumak ve sürdürülebilir şekilde büyütmek**, üye memnuniyetini sağlamaktır.

OYAK'ın Vizyonu, Üyelerinin beklentilerini göz önünde tutarak, **karlı ve verimli yatırımlarla ülke ekonomisine katkıda bulunurken**, OYAK'ı Türkiye ve dünyada güçlü ve örnek bir kuruluş olarak gelecek kuşaklara taşımaktır.

OYAK Yönetiminin, 2016 yılı Mayıs ayında yapılan Genel Kurulda istifa ederek görevi bırakması neticesinde Genel Müdürlüğe **Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı Savaş Süleyman Erdem** getirilmiştir.

2016 yılı Genel Kurulunda OYAK'ın yatırımlarına yönelik önemli bir karar alınmıştır. Bu kararda **“dünyada oluşan fırsatlar konjonktürü sebebiyle”** OYAK tarafından şirket ve varlık alımları yapılırken, **OYAK'ın bu fırsatları gecikmeden değerlendirebilmesi için** belli limitler dahilinde Olağan ve Olağanüstü Genel Kurul Kararına gerek kalmadan **Oyak Yönetim Kuruluna yetki verilmiştir.**

Bu karar tam olarak şu şekildedir:

“OYAK ve OYAK'ın hâkim olduğu Grup şirketleri Yönetim Kurullarında alınan Grup dışından, iştirak portföyüne yönelik borsa dışı, tüm şirket hisse alış / satış kararlarının mektupla Genel Kurul Üyelerine bildirilmesi, bu çerçevede yurt içinde 500 milyon TL, yurt dışında ise 300 milyon ABD dolarını aşan şirket hisse yatırım / satış kararlarının Olağan ya da Olağanüstü Genel Kurul kararı ile yapılması kabul edilmiştir”

Bu kararın aslen anlatmak istediği husus şudur:

OYAK'ın yurt içi 500 milyon TL, yurt dışı 300 milyon doların altındaki şirket ve varlık alım satımlarında Olağan ve Olağanüstü Genel Kurul Kararına gerek olmaksızın Yönetim Kurulu yetkilidir.

Yönetim Kurulunun alım satımlara yönelik bu yetki kullanma sınırı 2017 Yılı Genel Kurulunda yükseltilmiştir. Bir önceki Genel Kurulda yurt içi 500 milyon TL, yurt dışı 300 milyon dolar olan Yönetim Kurulu Yetki Sınırı, **Kurum Konsolide Net Varlığının % 20'sine** çıkarılmıştır (Üye Rezervleri Toplamının % 20'si).

2018 Yılı Genel Kurulunda ise; **BU LİMİT, KURUM KONSOLİDE NET VARLIĞININ % 20'SİNDEN % 30'U SEVİYESİNE OLMAK ÜZERE BİR KEZ DAHA YÜKSELTİLME yoluna gidilmiştir.** Bu karar, 2019 yılında değiştirilmediği için, hâlihazırda aynen yürürlüktedir.

2019 Yılında Kurum Konsolide Net Varlığı (Üye Rezervleri Toplamı) 40,7 milyar TL olmuştur. Bu rakamın % 30'u **12,21 milyar TL'dir.** Ya da 5,67 TL 2019 Yılı Ortalama Dolar Kuruna göre **2.150 milyon dolardır.**

Bu durumda yurt içinde veya yurt dışında **12,21 milyar TL'nin veya 2,15 milyar doların altındaki varlık ve şirket alım satımlarında OLAĞAN VEYA OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL KARARINA GEREK OLMAKSIZIN, SADECE YÖNETİM KURULU KARARI YETERLİ OLMAKTADIR.**

OYAK Yönetim Kurulundaki üye sayısına ve seçilme prosedürüne bakıldığında, OYAK bir Askeri Emeklilik Yardım Sandığıdır. Ancak Yönetim Kurulu ağırlıklı olarak ülkeyi idare eden bakan ve sivil üst düzey bürokratlar tarafından belirlenmektedir.

OYAK Kanununa göre Yönetim Kurulu 7 kişiden oluşmaktadır; **7 üyenin 3'ü TSK'da görevli askerdir.** Bu 3 askerin seçimi Genel Kurul tarafından yapılır. Ancak seçilecek adaylar Milli Savunma Bakanı ve Genelkurmay Başkanı tarafından belirlenir. Milli Savunma Bakanı 4 asker aday belirler, 2'si seçilir. Genel Kurmay Başkanı 2 asker aday belirler, 1 tanesi seçilir.

Diğer 4 üye sivil kişilerden oluşur. Bu kişiler maliye, hukuk ve bankacılık ve sigorta sahalarında ihtisas, tecrübe sahibi ve yüksek tahsilli olmak koşuluyla Milli Savunma ve Maliye Bakanları ile Sayıştay, Umumi Murakebe Heyeti, Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları Birliği ve Türk Bankalar Birliği İdare Heyetleri başkanlarından müteşekkil ve bu maksatla özel olarak teşekkül edilen bir **Seçim Komitesi** tarafından seçilir. Yönetim Kurulu Başkanını da bu Komite seçer. Genel Müdür 7 kişilik Yönetim Kurulunun bir üyesidir.

OYAK'ın son 3 yılda yapmış olduğu varlık, şirket alımlarından 2 tanesi üyeler arasında memnuniyetsizlik yaratmıştır. Bu yatırımlar 2017 yılı Ağustos ayında Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığından 800 milyon TL tutarındaki arsa alımı (o günkü kurla 236 milyon dolar) ve 2020 yılının Şubat ayında 450 milyon dolar tutarında Total ve M'oil Akaryakıt Dağıtım Ağının satın alınmasıdır. Bu varlık, şirket alımları yukarıda bahsedilen, Yönetim Kuruluna verilen yetki kullanılarak yapılmıştır.

2017 yılında devlet kontrolündeki Emlak Konut GYO'dan nakit ödemek suretiyle 236 milyon dolar tutarındaki arsa alımının zamanlamasının konjonktür itibarıyla uygun olmadığı değerlendirilmektedir. 2017 yılında arsa ve konut sektöründe ülkenin ekonomik koşulları dikkate alındığında bu yatırımın geri dönüşünün çok uzun zaman alacağı belli iken, böyle bir yatırımın yapılması dikkate değer bulunmuştur.

2020 yılı başındaki akaryakıt dağıtım sektöründeki yatırım da gelecekte sektörün elektrikli araçlara kayacak olması nedeniyle kârlılık ve verimlilik açısından soru işaretleri doğurmuştur.

Ayrıca birçok OYAK Üyesinde 2020 yılı için gecikmeli olarak yapılan Genel Kurul Toplantısında açıklanan, % 20.5 oranında kar payı dağıtılması kararının neden olduğu düşüncede yukarıda açıklanan gerekçelerin olduğu kanaati hakimdir. Bu durum OYAK'ı amacından uzaklaştırdığı gibi üyelerinin bu kurumdaki birikimlerinin TL'nin altın ve dolar karşısındaki değer kaybı dikkate alındığında, ciddi bir oranda birikimlerinin eridiği kanaati de bulunmaktadır.

Bahse konu bu bilgiler ve **205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) Kanunun 5. maddesinde belirtilen Genel Kurulun üyesi olarak milyonlarca üyeye karşı görevlerinize ve sorumluluklarınıza istinaden,**

1. OYAK Üyelerinin bu yatırımlara yönelik haklı tepkileri dikkate alındığında; 2021 yılında veya bu toplantı öncesinde 2020-21 dönemi içerisinde **OLAĞANÜSTÜ BİR TOPLANTI İLE 2016-2027 ve 2018 yıllarındaki Olağan Genel Kurulda YÖNETİM KURULUNA VERİLEN YETKİNİN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ, BUNDAN SONRAKİ SÜREÇTE BİR VARLIK ALIM SATIM KARARI VERİLECEKSE, OLAĞAN YA DA OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL KARARIYLA YAPILMASI** düşünülmekte midir?

2. Sizin milyonlarca emekli veya muvazzaf personeli temsil eden bir pozisyonunuz bulunması itibarıyla, şahsınızın bir OYAK Genel Kurul Üyesi olarak, yaklaşık 420 bin üyeyi, aileleriyle birlikte kabaca 1,5 milyon kişiyi ilgilendiren **OYAK KARARLARININ SADECE YEDİ KİŞİDEN OLUŞAN YÖNETİM KURULU KARARI İLE DEĞİL DE, 38 KİŞİDEN OLUŞAN GENEL KURUL KARARI İLE YAPILMASININ ÜYELERİN MENFAATLERİ AÇISINDAN DAHA UYGUN OLABİLİR Mİ?**

3. MSB olarak **205 Sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca makamlarınızın ve bağlılarınızın ORDU YARDIMLAŞMA KURUMU (OYAK) GENEL KURUL ÜYESİ OLMANIZDAN ÖTÜRÜ ÜYELERİN MENFAATLERİNİN KORUNMASI İÇİN BU KONUDA BİR GİRİŞİM YAPMAYI DÜŞÜNMEKTE MİSİNİZ?**

4. Son olarak birçok OYAK Üyesinde, 2020 yılı için gecikmeli olarak yapılan Genel Kurul Toplantısında açıklanan, % 20.5 oranında kar payı dağıtılması kararının, yukarıda belirtilen yanlış yatırımların neden olduğu düşüncesi hakimdir. **Öncelikle siz bu düşünceye sahip misiniz?** Bu durumun OYAK'ı amacından uzaklaştırdığı, üyelerinin bu kurumdaki birikimlerinin TL'nin altın ve dolar karşısındaki değer kaybına da neden olduğu dikkate alındığında, bu konuda sizin **OYAK NEZNİNDE BİR ARAŞTIRMA YAPILARAK ÜYELERİN HAKLI ENDİŞELERİNİ GİDERMEYE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA/DENETLEME YAPILMASI GİBİ BİR DÜŞÜNCENİZ BULUNMAKTA MIDIR?**